

Briselē, 10.5.2019.
COM(2019) 232 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

Atbalsts globālo ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai: Eiropas Savienības un tās dalībvalstu kopīgais 2019. gada kopsavilkuma ziņojums

{SWD(2019) 176 final}

Atbalsts globālo ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai:

Eiropas Savienības un tās dalībvalstu kopīgais 2019. gada kopsavilkuma ziņojums

1. daļa. Ievads

Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam¹ ("Programma 2030. gadam") un tajā ietvertie 17 ilgtspējīgas attīstības mērķi (IAM) ir starptautiskais nabadzības izskaušanas un ilgtspējīgas attīstības plāns. Tāpēc tai ir milzīga nozīme kā kopīgai programmai, saskaņā ar kuru visām valstīm ir jāīsteno, lai apmierinātu cilvēku vajadzības planētas iespēju robežās. Eiropas Savienība un tās dalībvalstis ir pilnībā apņēmušās pašas īstenot Programmu 2030 un visās savās ārējās darbībās veicināt tās īstenošanu pasaules mērogā. 2017. gada Eiropas konsenss par attīstību² ("Konsenss") sniedz ES un tās dalībvalstīm jaunu kopīgu attīstības sadarbības politikas satvaru šīs īstenošanas atbalstam.

Šajā ziņojumā ir sniegts īss kopsavilkums par to, kā ES un tās dalībvalstis atbalsta Programmas 2030 īstenošanu jaunattīstības valstīs, sadarbojoties attīstības jomā. Tas tapis, reaģējot uz īpašu Konsensā ietvertu apņemšanos sagatavot šādu ziņojumu 2019. gadā un pēc tam to gatavot reizi četros gados. Tajā galvenā uzmanība ir vērsta uz laikposmu no 2015. gada septembra, kad Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā asambleja pieņēma Programmu 2030, un tas ir ieguldījums ES ziņojumā 2019. gada Augsta līmeņa politiskajā forumā ilgtspējīgas attīstības jautājumos.

Šajā ziņojumā ir parādīts ES un dalībvalstu līdz šim panāktais progress un kā tās ir nodomājušas turpināt savus centienus. Ziņojums apliecina, ka tās ir devušas kolektīvu ieguldījumu visu IAM īstenošanā visos pasaules jaunattīstības reģionos. ES un tās dalībvalstis ir cieši sadarbojušās šā ziņojuma gatavošanā un apspriedušās ar citiem partneriem, tostarp Eiropas Parlamentu un pilsonisko sabiedrību. Šim ziņojumam pievienotais Komisijas dienestu darba dokuments to papildina, sniedzot sīku informāciju par panākto progresu attiecībā uz katru IAM, tostarp konkrēti ES un tās dalībvalstu rīcības piemēri.

2. daļa. ES vērtības un principi

ES un tās dalībvalstis ir konsekventi un stingri atbalstījušas:

- daudzpusēju, uz noteikumiem balstītu globālu kārtību, kuras centrā ir Apvienoto Nāciju Organizācija;
- visiem cilvēka cienīgu dzīvi, kas nozīmē ekonomisko labklājību un efektivitāti, miermīlīgu sabiedrību, sociālo iekļautību un atbildību pret vidi;
- tiesiskumu, demokrātiju un vienlīdzības un solidaritātes principus.

ES un tās dalībvalstu pieeja globālajām problēmām pilnībā saskan ar Programmu 2030, kā arī

¹ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld/publication>.

² https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf.

Adisabebas Rīcības programmu par finansējumu attīstībai³ un Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām⁴. Programmas 2030 un pārējo nolīgumu īstenošana ir ES ārējās darbības centrā. Globālā Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģija⁵ sniedz visaptverošu redzējumu par kopīgu, uzticamu un reaģējošu ES iesaistīšanos pasaulē. Mērķis ir īstenot IAM visaptverošā un stratēģiskā veidā, pievēršoties to savstarpējai saiknei un ņemot vērā ES un tās dalībvalstu visos līmeņos veikto darbību ietekmi. ES un tās dalībvalstis ir apņēmušās arī vairāk saskaņot un koordinēt savu rīcību, lai sekmētu Programmas 2030 izpildi.

ES un tās dalībvalstis ir īstenojušas uz tiesībām balstītu pieeju sadarbībai attīstības jomā, ietverot visas cilvēktiesības. Tās ir veicinājušas iekļautību un līdzdalību, nediskriminēšanu, vienlīdzību un taisnīgumu, pārredzamību un pārskatatbildību. Tās ir centušās nodrošināt, ka “neviens netiek atstāts novārtā”, lai arī kur cilvēki dzīvotu un neatkarīgi no tautības, dzimuma, uzskatiem, vecuma, invaliditātes, reliģijas vai pārliecības, seksuālās orientācijas un dzimtes identitātes, migrācijas statusa vai citiem faktoriem.

Dzimumu līdztiesība ir ES vērtību pamatelements, un tā ir ietverta ES tiesību un politiskajā satvarā. Sievietes un meitenes ir svarīgi attīstības un pārmaiņu virzītāji. Dzimumu līdztiesība ir izšķirīgs ilgtspējīgas attīstības faktors.

Dzimumu līdztiesība

ES un tās dalībvalstis ir veicinājušas, ka visas sievietes un meitenes pilnībā apjauš un pilnībā izmanto cilvēktiesības un pamatbrīvības, tostarp, ka tiek nodrošināta meiteņu un sieviešu fiziskā un psiholoģiskā neaizskaramība, ka tiek strādāts, lai apkarotu cilvēku tirdzniecību, tiek veicinātas meiteņu un sieviešu sociālās un ekonomiskās tiesības un stiprinātas to iespējas paust viedokli un piedalīties lēmumu pieņemšanā. To ilustrē 2017. gadā saktā iniciatīva “Spotlight”⁶, globāla ES un ANO daudzgadu partnerība, kura tika sākta 2017. gadā un kuras mērķis ir novērst visu veidu vardarbību pret sievietēm un meitenēm. ES šajā iniciatīvā ir ieguldījusi 500 miljonus EUR visaptverošas valsts programmas izstrādei dažās valstīs, kura papildināta ar reģionālajām programmām. ES un tās dalībvalstis ir centušās vairot sieviešu iespējas arī tādēļ, lai veicinātu uzņēmumu produktivitāti un paātrinātu ekonomisko izaugsmi, sociālo kohēziju un sociālo taisnīgumu. 2017. gadā tās ir sniegušas vairāk par 25 miljardiem EUR dzimumu līdztiesības atbalstam⁷.

3. daļa. Progress Programmas 2030 izpildē

ES un tās dalībvalstu īstentās attīstības sadarbības politikas galvenais mērķis ir nabadzības izskaušana. Lai īstenotu IAM, tās ir pastiprinājušas centienus apkarot nabadzību un sociālo atstumtību, vienlaikus atbalstot ilgtspējīgu izaugsmi.

Galējas nabadzības mazināšana ir viens no veiksmes stāstiem pēdējos 30 gados pasaulē. Tomēr joprojām pastāv būtiskas problēmas, tostarp vismazāk attīstītajās valstīs (VAV) un

³ https://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2015/08/AAAA_Outcome.pdf.

⁴ <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>.

⁵ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eugs_review_web_0.pdf.

⁶ <https://www.un.org/en/spotlight-initiative/>.

⁷ ESAO kreditoru paziņošanas sistēma (KPS).

konfliktu skartajās valstīs, īpaši Subsahāras Āfrikā. Turklāt daudzās valstīs ir palielinājusies nevienlīdzības problēma.

3.1. iedala. Kopsavilkums par progresu 4P jomā (People, Planet, Prosperity and Peace — cilvēki, planēta, labklājība un miers)

Cilvēki

ES un tās dalībvalstis ir stiprinājušas savus centienus cilvēces attīstības jomā. Tās ir darbojušās šādās jomās:

- vispārējā veselības apdrošināšana;
- vispārēja piekļuve kvalitatīvai izglītībai un apmācībai;
- pienācīga un ilgtspējīga sociālā aizsardzība;
- pienācīgs darbs visiem veselīgā vidē;
- bada un nepilnvērtīga uztura izskaušana.

Piemēram, tās ir sniegušas atbalstu vairāk nekā 100 miljoniem cilvēku lauksaimniecības jomā un pārtikas un uztura nodrošinājuma jomā, kā arī palīdzējušas vairāk nekā 100 miljoniem cilvēku iegūt labāku piekļuvi veselības un izglītības pakalpojumiem⁸. Tās ir atbalstījušas iekļaujošu mūžizglītību un vienlīdzīgu, kvalitatīvu izglītību, tostarp krīzes situācijās, un pastiprinājušas centienus nodrošināt, ka ikvienam ir zināšanas, prasmes, spējas un tiesības dzīvot cieņpilnu dzīvi, iesaistīties sabiedrībā un sniegt ieguldījumu savā kopienā.

Programmā 2030 ir sniegts jauns skatījums uz nevienlīdzību, tostarp uz principu neatstāt nevienu novārtā. Kopš 2015. gada ES un dalībvalstis ir apkarējušas nevienlīdzību partnervalstīs, tostarp atbalstot iekļaujošu izaugsmi, veicinot sociālās aizsardzības sistēmas un sociālo iekļaušanu un sadarbojoties ar partnervalstīm progresīvu nodokļu sistēmu jomā.

ES un tās dalībvalstis ir arī veltījušas lielus centienus, lai izstrādātu efektīvu migrācijas politiku ar partnervalstīm. Veicot šo darbu, tās ir:

- veicinājušas stabilitāti nestabilās valstīs;
- vairojušas valdības spējas sniegt pamatpakalpojumus;
- veicinājušas vidi saudzējošus izaugsmes modeļus;
- sākušas apkarot pārskaitījumu augstās izmaksas.

Tās ir veicinājušas piespiedu kārtā pārvietoto personu cieņu, noturību un spējas, kā arī viņu iekļaušanu uzņēmējkopienų ekonomiskajā un sociālajā dzīvē.

Mobilitāte un migrācija

⁸ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/annual-report-2018-hres-20190212_en.pdf.

Migrācija ir globāla problēma. Lai to labi vadītu, ir nepieciešama kopīga globāla atbildība un ilgtermiņa sadarbība. ES un tās dalībvalstis ir atbalstījušas izcelsmes, tranzīta un galamērķa trešās valstis, lai veicinātu kopumā labi pārvaldītu drošas, sakārtotas un likumīgas migrācijas politiku. ES ir pilnībā iekļāvusi migrāciju attiecībās ar saviemārējiem partneriem. Ar attīstības programmām ir risināti neatbilstīgās migrācijas pamatcēloņi, piemēram, izmantojot ES Ārkārtas trasta fondu Āfrikai⁹ un sniedzot atbalstu konfliktu novēršanas, labas pārvaldības un darbvieta radīšanas pasākumiem.

Planēta

Klimata pārmaiņu sekas būtiski apdraud attīstības ieguvumus, stabilitāti un labklājību, kā arī vidi visā pasaulē. Klimata ietekme vairo iztikas zudumus, piespiedu pārvietošanu un konfliktus. Lai pasaulē valdītu lielāks miers un tā būtu drošāka, ir svarīgi palielināt noturību pret klimata pārmaiņām. Finanšu plūsmas un ieguldījumi būtu jāpārvirza uz klimatneitrālām tehnoloģijām un uzņēmējdarbību.

Vairāk nekā 70 % pasaules nabadzīgo iedzīvotāju dzīvo lauku apvidos¹⁰, un viņu iztika ir tieši atkarīga no bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumiem. Tomēr šīs sistēmas ir smagi apdraudētas. Bioloģiskās daudzveidības zuduma un klimata pārmaiņu jautājuma risināšanā izšķirīga nozīme ir labākai dabas resursu pārvaldībai, vienlaikus veicinot uzņēmumu konkurētspēju un ilgtspējīgu darbvieta radīšana. Kopš 2015. gada ES īsteno iniciatīvu "Bioloģiskā daudzveidība dzīvībai"¹¹, lai

- aizsargātu ekosistēmas;
- apkarotu noziegumus pret savvaļas dzīvniekiem;
- veicinātu zaļo ekonomiku jaunattīstības valstīs.

Daudzās ES dalībvalstīs vides aizsardzība, resursu efektivitāte un klimata pārmaiņas ir attīstības sadarbības stratēģijas neatņemama sastāvdaļa, piemēram, tās ir iekļautas programmās, kur mērķis ir aizsargāt ekosistēmas, mazināt piesārņojumu, radīt zaļās darbvieta un veicināt ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu un ilgtspējīgu urbanizāciju.

ES ir strādājusi, lai veicinātu plašāku savas ilgtspējīgas prakses izmantošanu enerģētikas jomā, vienlaikus ņemot vērā konkrētus apstākļus jaunattīstības valstīs. Panākama sinerģiju starp Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām un Programmu 2030, tā ir izvairījusies no dublēšanās, samazinājusi administratīvās izmaksas un veicinājusi veiksmīgas pieejas.

ES un tās dalībvalstis ir atbalstījušas jaunattīstības un jaunietekmes valstis pārejā uz aprites ekonomiku un palīdzējušas tām sagatavot un īstenot Parīzes nolīgumā paredzētos nacionāli noteiktos devumus. ES 2014.–2020. gadā ir iedalījusi finansējumu ilgtspējīgai enerģijai 3,7 miljardu EUR apmērā un ir ceļā uz to, lai nodrošinātu:

- piekļuvi enerģijai apmēram 40 miljoniem cilvēku;

⁹ https://ec.europa.eu/trustfundforafrica/content/homepage_en.

¹⁰ *Poverty and Shared Prosperity 2018: Piecing Together the Poverty Puzzle*. Pasaules Banka, Vašingtona. Pasaules Banka.

¹¹ https://ec.europa.eu/europeaid/eu-biodiversity-life-b4life-flagship-initiative-brochure_en.

- atjaunojamo energoresursu enerģijas papildu jaudu 6,5 gigavatu apmērā;
- CO2 emisiju aiztaupījumus — apmēram 15 miljonus tonnu — gadā, īstenojot energoefektivitātes pasākumus¹².

Ilgspējīga enerģija un klimata pārmaiņas

ES un tās dalībvalstis 2017. gadā ir sniegušas vairāk par 23 miljardiem EUR¹³, lai atbalstītu jaunattīstības valstis to centienos cīnīties pret klimata pārmaiņām un pielāgoties tām. Tostarp 2,6 miljardus EUR sniedza Eiropas Investīciju banka (EIB), ES banka, kas ir apņēmusies līdz 2020. gadam panākt, ka 35 % tās darbības ārpus ES ir veltīta rīcībai klimata jomā. Partnervalstis aizvien vairāk pievēršas ilgtspējīgai enerģijai kā transversālam jautājumam Programmas 2030 un Parīzes nolīguma īstenošanā un kā ekonomiskās izaugsmes un ilgtspējīgas attīstības veicinātājam. ES pamatiniciatīva “Pasaules klimata pārmaiņu aliance plus” (PKPA+)¹⁴ vairāk nekā 70 projektos palīdz pasaules visneaizsargātākajām valstīm risināt klimata pārmaiņu jautājumu.

Labklājība

Kopš 2015. gada ES un tās dalībvalstis ir veicinājušas iekļaujošu ilgtspējīgu izaugsmi un pienācīgas darbvietais jaunattīstības valstīs, kā arī sociālo aizsardzību. Prioritāte ir bijusi palīdzēt partnervalstīm attīstīt politikas satvaru iekļaujošas un ilgtspējīgas ekonomikas attīstības jomā. Cita starpā ir veikti šādi pasākumi:

- budžeta atbalsts ar mērķi palīdzēt valdībām mobilizēt iekšējos resursus un tos efektīvi izmantot;
- finansējuma apvienošana, budžeta garantijas un citi inovatīvi finanšu instrumenti publisko aizdevumu un privāto ieguldījumu mobilizēšanai;
- tirdzniecības atbalsts ar mērķi palīdzēt jaunattīstības valstīm izmantot priekšrocības, ko sniedz paplašinātā tirdzniecība ar ES.

Kopš 2016. gada darbvietais radīšana ir kļuvusi par skaidru budžeta atbalsta mērķi. ES ir intensīvāk izmantojusi garantijas, lai samazinātu ilgtspējīgas attīstības un darbvietais radīšanas jomā veikto ieguldījumu riskus, un papildinājusi tās ar tehnisko palīdzību un attiecīgā gadījumā budžeta atbalstu.

Ieguldījumi un tirdzniecība

¹² https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/staff-working-document-energy-20180222_en.pdf.

¹³ ESAO Kreditoru paziņošanas sistēma.

¹⁴ <http://www.gcca.eu/>.

Piemēram, Eiropas Ārējo investīciju plāns¹⁵ ir vairākvirzienu instruments, kas veicina ilgtspējīgu attīstību, radot labklājību un darbvietas, jo īpaši sievietēm un jauniešiem. Līdz 2018. gadam saskaņā ar to bija ieguldīti 3,7 miljardi EUR, lai piesaistītu papildu publiskos un privātos ieguldījumus vairāk nekā 37,1 miljarda EUR apmērā ekonomiskās un sociālās attīstības uzlabošanai Āfrikā un Eiropas kaimiņvalstīs. Tas atbilst mērķim līdz 2020. gadam piesaistīt ieguldījumus 44 miljardu EUR apmērā. Ārējo investīciju plāns tiek īstenots, īpašu uzmanību pievēršot valstīm, kurās ir nestabilitāte vai konflikti, vismazāk attīstītajām valstīm un lielu parādu apgrūtinātām nabadzīgām valstīm. ES atjauninātā 2017. gada Tirdzniecības atbalsta stratēģija¹⁶ palīdz partnervalstīm, jo īpaši vismazāk attīstītajām valstīm, gūt lielāku labumu no ES tirdzniecības nolīgumiem un vienpusējas preferences shēmām.

Miers

Daudzi pasaules reģioni saskaras ar problēmām, ko izraisa atklāti konflikti vai vardarbība un saspīlējums sabiedrībā, kuri apdraud cilvēktiesības un demokrātiju. ES un tās dalībvalstis konfliktu novēršanā un miera veidošanā izmanto integrētu pieeju, kurā ietilpst:

- agrīnā brīdināšana un analīze;
- humanitārie pasākumi, kuru īstenošanā tiek ievēroti humanitārie principi¹⁷;
- starpniecība konfliktu situācijās un to atrisināšana, kas ietver konflikta pamatcēloņu novēršanu un pēckonfliktu atlabšanu;
- sieviešu būtiskās lomas veicināšana šajos procesos.

Kopš 2015. gada tās ir vairāk pievērsušās konflikta skartām un nestabilām valstīm. Tās ir sniegušas ieguldījumu starptautiskā miera un drošības veidošanā, īstenojot darbības un apmācību un liekot spēcīgu uzsvāru uz profilaksi un starpniecību. Tās ir arī cīnījušās pret klimata pārmaiņām un vides degradāciju, kas ir vieni no lielākajiem jaunajiem miera un drošības apdraudējumiem.

ES un tās dalībvalstis ir to valstu vidū, kas visstingrāk atbalsta demokrātiju, cilvēktiesības, labu pārvaldību un tiesiskumu. Tās ir palīdzējušas valdībām nodrošināt pamatpakalpojumus un tiesu iestāžu pieejamību, kā arī veicināt dzimumu līdztiesību. Tās ir risinājušas civilo un politisko diskusiju un līdzdalības telpas sarūkuma problēmu, stiprinot pilsonisko sabiedrību. Tās 2017. gadā ir sniegušas gandrīz 30 miljardus EUR uz līdzdalību balstītas attīstības un labas pārvaldības atbalstam.

Demokrātija, tiesiskums, cilvēktiesības un laba pārvaldība

¹⁵ https://ec.europa.eu/commission/eu-external-investment-plan_en.

¹⁶ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/com_2017_667_f1_communication_from_commission_to_inst_en_v3_p1_954389.pdf.

¹⁷ Cilvēcība, neitralitāte, objektivitāte, neatkarība.

ES apņemšanās veicināt demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un labu pārvaldību ir atainota tās pašreizējā Rīcības plānā cilvēktiesību un demokrātijas jomā¹⁸. Īstenojot šo plānu, ir stiprināta demokrātija, īpašu uzmanību pievēršot pārstāvības un līdzdalības demokrātijai, politiskajam plurālismam, pārredzamībai un pārskatatbildībai. Ir sniegts atbalsts parlamentiem, politiskajām partijām un pilsoniskai sabiedrībai, un uzmanība ir koncentrēta uz negatīvo tendenču novēršanu, piemēram, dezinformācijas kampaņām, lielo datu ļaunprātīgu izmantošanu un uzticības demokrātiskajām institūcijām mazināšanos.

3.2. iedala. Panākts labāks progress, izmantojot integrētas pieejas

Darbs ar mērķi vienkopus sasniegt vairākus IAM

Kopš 2015. gada ES un tās dalībvalstis, sadarbojoties attīstības jomā, aizvien vairāk izmanto tādu pieeju, kurā ņemta vērā dažādo mērķu savstarpējā saistība. Programmas, kuru mērķis ir nodrošināt cilvēku drošību tādās nozarēs kā lauksaimniecība, ir veicinājušas vairākus IAM mērķus:

- uzlabojot produktivitāti;
- radot darbvietas;
- uzlabojot ūdens un enerģijas izmantošanas efektivitāti;
- saglabājot bioloģisko daudzveidību, tādējādi sniedzot ieguldījumu vairāku IAM mērķu īstenošanā.

ES un Āfrikas partnerības¹⁹ ietvaros notiek ministru dialogs, lai identificētu kopīgas pieejas lauksaimniecības jomā, piemēram, lai atbalstītu ilgtspējību un jaunatni.

Ir nepieciešams vairāk šādu koordinētu pieeju, un ir labāk jāziņo par kopīgiem ieguvumiem.

Jaunatne

Lai atbalstītu jauniešus kā pārmaiņu virzītājus, ES un tās dalībvalstis ir atbalstījušas jauniešu aktīvu līdzdalību miera procesos, veicinājušas darba iespēju radīšanu, tostarp jaunām sievietēm, atbalstījušas efektīvu politiku izglītības un profesionālās apmācības jomā, veicinājušas jauniešu piekļuvi digitālajām tehnoloģijām un pakalpojumiem un stiprinājušas jauniešu tiesības un viņu iesaisti valsts pārvaldē. Āfrikas un Eiropas ilgtspējīgu investīciju un darbvietu aliance²⁰, kas tika sākta 2018. gada septembrī, ir izveidota ar mērķi radīt ilgtspējīgas darba iespējas Āfrikā, īpašu uzmanību veltot tam, lai sievietēm un jauniešiem sniegtu darba tirgum nepieciešamās prasmes.

Attīstības politika sadarbībā ar citām politikas jomām

¹⁸ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_action_plan_on_human_rights_and_democracy_en_2.pdf.

¹⁹ <https://africa-eu-partnership.org/en/partnership-and-joint-africa-eu-strategy>.

²⁰ https://www.africa-eu-partnership.org/sites/default/files/documents/en_communication_on_a_new_alliance.pdf.

ES un tās dalībvalstu mērķis ir nodrošināt, ka attīstības politika tiek īstenota roku rokā ar citām politikas jomām, piemēram, politiku miera un stabilitātes, tirdzniecības un ieguldījumu, enerģētikas, lauksaimniecības, vides un klimata pārmaiņu un migrācijas jomā, jo tās visas kopā būtiski ietekmē ilgtspējīgu attīstību partnervalstīs.

ES un tās dalībvalstis ir sniegušas tehnisko, finansiālo un politisko atbalstu, lai novērstu nedrošības un konfliktu pamatcēloņus un veicinātu stabilitāti. Labs piemērs ir Globālajā stratēģijā noteiktā integrētā pieeja konfliktiem un krīzēm, kas veido humanitārās, ilgtspējīgas attīstības un miera veidošanas darbību sinerģiju, lai:

- novērstu un transformētu vardarbīgus konfliktus;
- paaugstinātu skarto iedzīvotāju izturētspēju;
- mazinātu turpmāko krīžu riskus UN
- bruģētu ceļu uz ilgtspējīgu attīstību.

ES Ārkārtas trasta fonds Āfrikai ir vēl viens piemērs, kurā tiek izmantota visaptveroša pieeja atbalsta sniegšanai partnervalstīm Āfrikā, lai veicinātu ilgtermiņa stabilitāti un vērstos pret destabilizācijas virzītājiem, piespiedu pārvietošanu un neatbilstīgu migrāciju, liekot lietā saiknes starp attīstību, konfliktu novēršanu un īstermiņa atbildes pasākumiem uz krīzes situācijām.

ES ir konsekventi veicinājusi tirdzniecību ar jaunattīstības valstīm, izmantojot tirdzniecības nolīgumus, tostarp ekonomisko partnerattiecību nolīgumus ar Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm, un vienpusējas tirdzniecības preferences režīmus neaizsargātām jaunattīstības valstīm, tostarp vismazāk attīstītajām valstīm. ES ir atvērtākais tirgus jaunattīstības valstīm un nozīmīgākais eksporta tirgus vismazāk attīstītajām valstīm. 2017. gadā tā ir importējusi preces 68 miljardu EUR apmērā no valstīm, kuras izmanto vispārējo preferenču sistēmas²¹ triju režīmu priekšrocības. ES aizvien lielāku uzsvāru liek uz ilgtspējības aspekta iekļaušanu tirdzniecības politikā.

Politikas saskaņotība attīstībai

Politikas saskaņotība attīstībai²² (PSA) tiek veidota, lai stiprinātu ES politikas pozitīvo un mazinātu negatīvo ietekmi uz jaunattīstības valstīm, veicinātu ES politikas jomu sinerģiju un tādējādi palielinātu attīstības efektivitāti. Tai ir liela nozīme ES centienos stiprināt iekšējās un ārējās politikas saskaņību, lai sekmētu IAM izpildi. PSA sniedz arī nozīmīgu pienesumu plašākām saistībām nodrošināt politikas saskaņotību ilgtspējīgai attīstībai.

Komisija ir integrējusi PSA savā vispārējā darbā, kas saistīts ar Programmas 2030 īstenošanu. Okeānu pārvaldībā svarīgi tiesību akti, kas sniedz labumu jaunattīstības valstīm, ir, piemēram, ES regula par nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju²³ un Eiropas stratēģija attiecībā uz plastmasu aprites ekonomikā²⁴. Migrācijas jomā Komisija ir pieņēmusi vairākus

²¹ http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/index_en.htm.

²² https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en.

²³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:02009R1010-20130917&from=LV>.

²⁴ <http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/plastics-strategy-brochure.pdf>.

tiesību aktus, lai ņemtu vērā jaunattīstības valstu problēmas. 2017. gadā ES pieņēma jaunus galvenos prioritāros pasākumus²⁵ cīņai pret cilvēku tirdzniecību Eiropas Savienībā.

4. daļa. Partnerības

ES un tās dalībvalstis ir apņēmušās:

- ciešāk sadarboties, lai sekmētu IAM izpildi;
- partnerattiecības mērķtiecīgāk pielāgot jaunattīstības valstu vajadzībām un apstākļiem;
- attīstīt spēcīgākas partnerattiecības ar citiem attīstības jomas dalībniekiem.

Visas kopā tās joprojām ir pasaulē lielākās oficiālās attīstības palīdzības (OAP) sniedzējas, kas 2018. gadā sniedza 74,4 miljardus EUR. Tās ir strādājušas, lai saskanīgi apvienotu šādus elementus:

- efektīvu politiku un iestādes partnervalstīs;
- vietējo resursu mobilizāciju, kas tiek koncentrēta lielāko vajadzību jomās;
- privātos ieguldījumus un
- mērķorientētu OAP, kas pielāgota valsts apstākļiem un papildina citus resursus.

4.1. iedaļa. Labāka sadarbība

ES un tās dalībvalstis, darbojoties attīstības sadarbības jomā, ir strādājušas saskanīgāk un koordinētāk un tādējādi ir palielinājušas savu efektivitāti, ietekmi un pārskatatbildību.

Pamatojoties uz kopīgo mērķu un darbību spēcīgo satvaru, ko nodrošina Programma 2030, ES un dalībvalstis ir veicinājušas lielāku kopīgu darbu, kas mazinājis slogu partnervalstu valdībām un ir ļāvis ciešāk koncentrēties uz to galvenajām prioritātēm. ES un tās dalībvalstis ir efektīvāk kopīgojušas analīzi, kompetenci un resursus.

ES un tās dalībvalstis aizvien vairāk savu kopīgo darbu ir koncentrējušas ap atbalstu IAM izpildei. 2019. gada februārī 23 partnervalstis jau bija pieņēmušas kopīgo plānošanu²⁶ un vēl 36 partnervalstīs tā vēl bija izstrādes procesā. Tiek izstrādāts arī kopīgo rezultātu satvars, lai labāk izmērītu ES un dalībvalstu kolektīvo ietekmi IAM īstenošanas sekmēšanā.

ES, EIB un dalībvalstis ir bijušas saskaņotākas arī ekonomikas diplomātijas jomā. Līdz 2018. gadam ir saskaņoti vairāk nekā 100 valstu rīcības plāni, lai uzlabotu politikas saskaņotību un veicinātu starptautisko tirdzniecību un vienlīdzīgu un uz noteikumiem balstītu vispārējo tirdzniecības sistēmu, kas ir taisnīga, atvērta un visiem izdevīga.

ES un tās dalībvalstis ir pilnībā apņēmušās ievērot attīstības efektivitātes principus un konsekventi strādājušas, lai tos veicinātu. Pasaules mēroga partnerības efektīvai attīstības sadarbībai uzraudzības ziņojumos²⁷ ir redzams, ka tās ir guvušas teicamus rezultātus savas

²⁵ COM(2017) 728 final, https://ec.europa.eu/anti-trafficking/eu-policy/commission-sets-out-priorities-step-eu-action_en.

²⁶ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/eu-approach-aid-effectiveness/joint-programming_en.

²⁷ <http://effectivecooperation.org/monitoring-country-progress/country-and-territory-monitoring-profiles/>.

sadarbības piesaņošanā jaunattīstības valstu prioritātēm. Attiecībā uz pārredzamību ES reizi mēnesī publicē datus saskaņā ar Starptautisko palīdzības pārredzamības iniciatīvu²⁸.

Kopīgas plānošanas piemēri

ES un tās dalībvalstis pašlaik Mali izstrādā jaunu kopīgo plānu laikposmam pēc 2020. gada. Valstī, kurā ir šādas problēmas attīstības, humanitārajā un drošības jomā, ir svarīga Eiropas kopīga atbilde, kurā iesaistītas visas ES dalībvalstis, kas tur strādā. Kambodžā kā pamats kopīgas politikas dialogam ar valdību un citiem, tostarp Kambodžas parlamentu un pilsonisko sabiedrību, tiek izmantots Eiropas Attīstības sadarbības stratēģijas Kambodžai 2014.–2018. gadam uzraudzības ziņojums²⁹.

4.2. iedaļa. Labāka sadarbība ar partneriem

Spēcīgākas partnerattiecības, kas pielāgotas jaunattīstības valstu apstākļiem

Kopš 2015. gada ES un tās dalībvalstis ir stiprinājušas savu atbalstu jaunattīstības partnervalstīm, lai to nacionālajā plānošanā, budžeta izstrādē un īstenošanā tiktu ņemti vērā IAM. Tas tiek darīts aizvien dažādākos un labāk pielāgotos veidos, pievēršoties valstīm, kurās ir vislielākās vajadzības, jo īpaši valstīm, kuras ir vismazāk attīstītas, atrodas nestabilitātes un konflikta situācijā un kurās ir vismazākās iespējas piesaistīt finansējumu.

Vismazāk attīstītajās valstīs OAP, ko sniegusi ES un tās dalībvalstis, veido būtisku daļu no resursiem, kas pieejami valstu valdībām pamatpakalpojumu sniegšanai. Nacionālā kopienākuma procentuālā daļa, ko ES un tās dalībvalstis ir sniegušas vismazāk attīstītajām valstīm kā OAP, 2017. gadā palielinājās no 0,11 % līdz 0,12 %, lai arī joprojām nesasniedz ES kolektīvo īstermiņa mērķi — 0,15–0,20 % — un 0,20 % mērķi 2030. gadam. Nestabilās un konfliktu skartās valstīs sadarbība attīstības jomā ir īpašs izaicinājums. Nestabilām valstīm 2017. gadā tika atvēlēts 21 miljards EUR jeb 27,7 % no ES budžeta sadarbībai attīstības jomā.

Pārskatītajā Eiropas kaimiņattiecību politikā³⁰ (EKP) par virsmērķi tiek izvirzīta ES tuvāko kaimiņvalstu stabilizācija. Tā nodrošina diferencētu pieeju partneriem, pamatojoties uz to atšķirīgajiem apstākļiem, kā arī ES interesēm. Šī politika nodrošina stingru satvaru reformu atbalstam šādās jomās:

- laba pārvaldība, demokrātija, tiesiskums un cilvēktiesības;
- iekļaujoša ekonomiskā un sociālā attīstība, darbvietu un iespēju radīšana jauniešiem un sadarbība ar partneriem enerģētiskās drošības un klimata rīcības jomā;
- drošības, terorisma novēršanas un radikalizācijas apkarošanas politika un konfliktu novēršana;
- migrācija un mobilitāte — neatbilstīgās migrācijas pamatcēloņu novēršana un tai pašā laikā drošas un likumīgas mobilitātes veicināšana.

EKP prioritātes būtiski sekmē ilgtspējības veicināšanu šajās valstīs un to spēju īstenot IAM.

Programmas 2030 īstenošanā liela nozīme ir attīstītākām jaunattīstības valstīm, kurām kā lielām ekonomikām ir aizvien lielāka ietekme uz globālajām problēmām, piemēram, klimata

²⁸ <https://iatistandard.org/en/>.

²⁹ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/joint_strategy_first_monitoring_report_en.pdf.

³⁰ https://eeas.europa.eu/diplomatic-network/european-neighbourhood-policy-enp_en.

pārmaiņām. ES un tās dalībvalstis ar šādām valstīm ir izveidojušas inovatīvas jaunas attiecības, tās koncentrējot uz Programmas 2030 īstenošanu.

Inovatīva sadarbšanās ar attīstītākām jaunattīstības valstīm

ES un tās dalībvalstis ir stiprinājušas partnerattiecības IAM īstenošanā ar vairākām attīstītākām jaunattīstības valstīm, tostarp Āzijā un Latīņamerikā. Šīs partnerattiecības izpaužas ne tikai kā tradicionāla OAP izmantošana, bet ietver virkni mērķorientētu intervences pasākumu, tostarp tādus inovatīvus finanšu instrumentus kā dotāciju un aizdevumu apvienošana, budžeta garantijas, “zaļās” obligācijas, riska kapitāls, kā arī pieredzes apmaiņa un trīspusēja sadarbība (kur attīstītās un jaunattīstības valstis var apvienot savus resursus, lai sniegtu atbalstu trešai jaunattīstības valstij). Lai arī ar šo pieeju partnerībā tiek novirzīti mazāki finanšu resursu apjomi, tā padziļina attiecības, koncentrējoties uz Programmā 2030 ietvertajām kopīgajām interesēm.

Inovatīvi instrumenti un ilgtspējīgs finansējums

Inovatīvs finansējums var palīdzēt īstenot IAM gadījumos, kad citu veidu finansējums nenodrošina pietiekamus līdzekļus. ES un tās dalībvalstis ir izstrādājušas inovatīvas pieejas, lai palielinātu finanšu plūsmas uz jaunattīstības valstīm un lai efektīvāk izmantotu pieejamos resursus. Ar inovatīviem finanšu mehānismiem, piemēram, “zaļajām” obligācijām, parāda mijmaiņas darījumiem un finanšu darījumu nodokļiem, 2017. gadā tika ģenerēti ieguldījumi vairāk nekā 2,4 miljardu EUR apmērā³¹. ES 2018. gada Rīcības plāns ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanai³² sāk:

- palīdzēt kapitāla plūsmas virzīt ilgtspējīgu ieguldījumu virzienā;
- uzlabot to finansiālo risku pārvaldību, kurus rada vides degradācija un citas problēmas;
- veicināt pārredzamību un ilgtspējīgāku ilgtermiņa perspektīvu finanšu tirgos un uzņēmumos pasaules mērogā.

Labāka sadarbība ar citiem

ES un tās dalībvalstis ir arī pastiprinājušas savas partnerattiecības ar pašvaldībām, pilsonisko sabiedrību, iedzīvotājiem, privāto sektoru, privātiem nodibinājumiem, akadēmiskajām un pētniecības iestādēm un daudzpusējām organizācijām.

Pilsoniskā sabiedrība

ES un tās dalībvalstis ir veicinājušas pilsoniskās sabiedrības organizāciju (PSO) līdzdalību attīstības jomā un mudinājušas visas sabiedrības daļas aktīvi iesaistīties. Šie mērķi tika veicināti, izmantojot ES tematisko programmu “Pilsoniskās sabiedrības organizācijas un vietējās iestādes”³³ un 25 partnerības pamat nolīgumus par atbalsta sniegšanu pilsoniskās sabiedrības organizācijām kā nozīmīgu pakalpojumu sniedzējām un būtiskām labas pārvaldības dalībniecēm.

³¹ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/report-investing-sustainable-dev-20180423_en.pdf.

³² COM(2018) 97 final

³³ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/cso-la-mip-2014-2020_en.pdf.

Vietējās iestādes

IAM sasniegšana ir ļoti atkarīga no aktīvas reģionālo un vietējo iestāžu iesaistes; jo īpaši ir jāizmanto īpašas pieejas, lai IAM pielāgotu šo iestāžu kontekstam. ES un tās dalībvalstis ir atbalstījušas pārredzamību, pārskatatbildību un decentralizācijas reformas, lai reģionālajām un vietējām iestādēm sniegtu lielākas iespējas panākt labāku pārvaldību un ietekmēt attīstību. Tās ir pastiprinājušas sadarbību ar vietējām un citām vietējām pārvaldības līmeņa iestādēm, cita starpā īstenojot decentralizētu sadarbību.

Daudzpusējās organizācijas

ES un tās dalībvalstis ir strādājušas, lai paaugstinātu daudzpusējo organizāciju, tostarp ANO sistēmas, efektivitāti. Šīs organizācijas tika mudinātas saskaņot savas stratēģiskās plānošanas un operatīvās darbības ar Programmu 2030, lai atbalstītu jaunattīstības valstu nacionālās stratēģijas. 2018. gadā ES un ANO atjaunoja partnerattiecības attīstības jomā, lai atbalstītu IAM īstenošanu valstu līmenī.

Citu ieinteresēto personu uzklaušana

Gatavojot šo ziņojumu, tika uzklautas daudzas ieinteresētās personas (tostarp pilsoniskās sabiedrības organizācijas, arodbiedrības, uzņēmumu asociācijas, vietējās iestādes un starptautiskās organizācijas) un tika iekļauti daudzi viedokļi. Tika ierosināti cita starpā šādi jautājumi, kuriem jāpievērš pastāvīga uzmanība:

- informētības par IAM uzlabošana,
- labāka apspriešanās ar ieinteresētajām personām politikas un projektu izstrādes laikā,
- nepieciešamība pēc stingra uzraudzības un pārskatatbildības satvara,
- nepieciešamība vairāk koncentrēties uz planētas iespēju robežām un rīcību klimata jomā,
- lielāka koncentrēšanās uz demokrātiju, cilvēktiesībām, labu pārvaldību,
- lielāka koncentrēšanās uz tās ietekmes novērtēšanu, ko ES politika atstāj uz jaunattīstības valstīm,
- nevienlīdzības, neviena neatstāšanas novārtā, personu ar invaliditāti tiesību un dzimumu līdztiesības jautājuma iekļaušana,
- pievēršanās nabadzības problēmai arī turpmāk, vienlaikus atzīstot citu mērķu, piemēram, drošības, nozīmību,
- publiskās un privātās partnerības stiprināšana un uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana,
- centieni nodrošināt, ka uzņēmumi ievēro standartus (cilvēktiesības, vides standarti utt.),
- pašvaldību lomas spēcīgāšana IAM sasniegšanā, tostarp darbā ar privāto sektoru.

4.3. iedala. Pēc iespējas labāka visu resursu izmantošana

ES un tās dalībvalstis aktīvi īsteno Adisabebas rīcības programmu, kuras mērķis ir veicināt visu finansiālo un nefinansiālo īstenošanas līdzekļu un visu veidu partnerattiecību mobilizēšanu un pēc iespējas labāku izmantošanu IAM sasniegšanai.

Vietējo resursu mobilizācija

ES pieeja “iekasē vairāk, izlieto efektīvāk³⁴” ir palīdzējusi jaunattīstības valstīm i) uzlabot vietējo ieņēmumu mobilizāciju, ii) padarīt efektīvākus un lietderīgākus publiskā sektora izdevumus un iii) uzlabot parāda pārvaldību. Budžeta atbalsta programmas 88 valstīs arī ir būtiski veicinājušas pārvaldību, publisko finanšu pārvaldību un vietējo resursu mobilizāciju³⁵. ES palīdz izstrādāt jaunattīstības valstīm tādas reglamentējošos finanšu noteikumus, kas vairāk sekmētu ilgtspējīgus ieguldījumus un finanses.

Daudzās jaunattīstības valstīs būtiska nozīme joprojām ir valsts palīdzībai attīstības jomā. Kopš 2015. gada ES un tās dalībvalstis aizvien vairāk ir izmantojušas OAP, lai radītu papildu finansējumu ilgtspējīgai attīstībai, piemēram, palīdzot partnervalstu valdībām efektīvāk iekasēt ieņēmumus vai mobilizējot privātos ieguldījumus, lai vairotu darbvietas un izaugsmi.

Tiek lēsts, ka nelikumīgo finanšu plūsmu dēļ jaunattīstības valstis zaudē gandrīz 1 triljonu EUR gadā. Daudzās jaunattīstības valstīs ir aizvien grūtāk pārvaldīt parāda apkalpošanas izmaksas. ES un dalībvalstis ir aktīvi apkarējušas izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un parāda problēmas, piemēram, problēmas, kas saistītas ar mazākuma kreditoriem, kuri nesadarbojas.

Privāto ieguldījumu mobilizēšana

Tā kā privātais sektors sniedz būtisku ieguldījumu izaugsmes un darbvietu radīšanā, ES un dalībvalstis ir īstenojušas stingrus pasākumus, lai veicinātu privātā sektora attīstību. Nozīmīgas jaunākās ES iniciatīvas ir Ārējo investīciju plāns, Āfrikas un Eiropas ilgtspējīgu investīciju un darbvietu alianse un process “Ilgspējīga uzņēmējdarbība Āfrikai³⁶” (*Sustainable Business for Africa*). Saskaņā ar ES dalībvalstu divpusējām programmām tiek sniegti kredīti, garantijas un tehniskais atbalsts mikrouzņēmumiem un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem partnervalstīs. ES un tās dalībvalstis par galveno attīstības mehānismu aizvien vairāk ir izmantojušas līdzekļu apvienošanu, kurā ar publiskajām dotācijām tiek mobilizēti publiskie un privātie ieguldījumi ilgtspējīgā attīstībā.

Zinātne, tehnoloģijas un inovācijas

IAM sasniegšanā izšķirīga nozīme ir zinātnei, tehnoloģijām un inovācijai. Piemēram, 2016. gadā tika izveidota ES un Āfrikas Pētniecības un inovācijas partnerība pārtikas un uztura nodrošinājuma un ilgtspējīgas lauksaimniecības jomā³⁷ 70 miljonu EUR vērtībā, lai veiktu pētījumus šādās četrās jomās:

- ilgtspējīga intensifikācija;

³⁴ <https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/swd-collect-more-spend-better.pdf>.

³⁵ <https://myintracomm.ec.europa.eu/dg/devco/eu-development-policy/budget-support-public-finance-domestic-revenue/Documents/budget-support/Budget%20Support%20-%20Trends%20%20Results%202018%20FINAL.pdf>.

³⁶ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/sustainable-business-for-africa_en.pdf.

³⁷ https://ec.europa.eu/research/iscp/pdf/policy/eu-africa_research_innovation_cooperation_on_fnssa_en.pdf.

- lauksaimniecība un pārtikas sistēmas uzturam;
- lauksaimniecības tirgi un tirdzniecība;
- transversāli jautājumi, piemēram, pētniecības infrastruktūra, spēju veidošana un Zemes novērošana.

5. daļa. Uzraudzība un ziņošana

ES un dalībvalstu ziņošanas sistēmas

ES un tās dalībvalstis ir uzlabojušas savus ziņojumus par sadarbību attīstības jomā, lai skaidrāk parādītu savus ieguldījumus IAM sasniegšanā. Tās ir arī strādājušas, lai uzlabotu globālās sistēmas ziņošanai par šādiem ieguldījumiem. ES ir pārskatījusi savu rezultātu satvaru, lai precīzāk uzskaitītu IAM, iespēju robežās pamatojoties uz ANO IAM rādītājiem. Dažas svarīgas problēmas, kas ES un tās dalībvalstīm vēl ir jārisina:

- jāpaplašina rezultātu sistēmu lietojums;
- jāsaprot tās ar IAM;
- pakāpeniski jāizstrādā ES un tās dalībvalstu kopīgo rezultātu satvars.

Atbalsts jaunattīstības valstīm datu vākšanā un lietošanā

ES un tās dalībvalstis ir palielinājušas jaunattīstības valstu spēju statistikas jomā, tādējādi tās var sagatavot un analizēt datus, kas būtu noderīgi politikas veidošanai un lēmumu pieņemšanai. To ieguldījums ir gandrīz 50 % no visu līdzekļu devēju atbalsta šajā jomā³⁸. Tomēr ir jā dara vairāk, tostarp jāveido spējas attiecībā uz sadalītiem datiem, lai palīdzētu nodrošināt, ka neviena sabiedrības daļa netiek izslēgta no nabadzības izskaušanas un ilgspējīgas attīstības procesiem.

6. daļa. Secinājumi

Kopš 2015. gada ES un tās dalībvalstis ir kopīgi strādājušas visu IAM un īstenošanas līdzekļu jomā un sadarbojušas ar visām jaunattīstības partnervalstīm un citiem attīstības jomas dalībniekiem. Tās mērķa no gūtajām atziņām, pielāgojas jauniem apstākļiem un ievieš jauninājumus savā starptautiskajā sadarbībā. Ziņojums un tam pievienotais Komisijas dienestu darba dokuments liecina, ka tās ir:

- labāk sadarbojušās ilgspējīgas attīstības mērķu atbalstam, tostarp, palielinot kopīgas plānošanas, kopīgas īstenošanas un kopīgu rezultātu satvaru;
- ņēmušas vērā IAM savstarpējo saistību, lai panāktu integrētāku un saskaņotāku politiku un īstenošanu;
- uzmanības centrā ir likušas sociālo un cilvēces attīstību, savās programmās ietverot pienācīgu darbu un sociālo aizsardzību;
- savās programmās ir iekļāvušas dzimumu līdztiesību, lai mazinātu nabadzību un veicinātu ilgspējīgu attīstību;
- savās programmās ir iekļāvušas klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, vides aizsardzību un dabas resursu ilgspējīgu apsaimniekošanu un izmantošanu;
- vērsušas savas programmas uz to, lai sasniegtu tos, kas atrodas galējā nabadzībā, un tos, kas ir visvairāk atstāti novārtā;

³⁸ ESAO Kreditoru paziņošanas sistēma.

- pievērsušās nevienlīdzībai kā jaunai vispārējai problēmai;
- sekmējušas mieru un stabilitāti, veicinot cilvēktiesību ievērošanu, demokrātiju un tiesiskumu;
- strādājušas, lai gūtu progresu savu kolektīvo saistību izpildē OAP jomā, tostarp attiecībā uz vismazāk attīstītajām valstīm;
- pielāgojušas savu sadarbību attīstības jomā jaunattīstības valstu apstākļiem;
- stiprinājušas sadarbību ar daudzpusējām organizācijām, pilsonisko sabiedrību un privāto sektoru;
- mazinājušas negatīvās blaknes, ko radījusi to politika uz jaunattīstības valstīm, un veicinājušas dažādu politikas virzienu un darbību sinerģiju.

Tomēr progress ir jāpaātrina. Bads, nabadzība un nevienlīdzība daudzās valstīs pieaug. Augoša ārējā parāda izraisīta neaizsargātība apdraud makroekonomikas stabilitāti. Turpina pieaugt kaitējums klimatam un videi, un dabas resursu noplicināšanas un aizvien lielākas klimata pārmaiņu sekas apdraud stabilitāti un iztiku. Lai arī ES joprojām ir līdere pasaules līmenī, ES kolektīvo saistību izpilde attiecībā uz OAP joprojām ir izaicinājums.

Šajā ziņojumā ir norādīts, ka ES un tās dalībvalstīm ir jāturpina darbs vairākās galvenajās jomās:

- sadarbība attīstības jomā ir ciešāk jāaskaņo ar IAM, lai programmas būtu aktīvāk un skaidrāk vērstas uz IAM īstenošanu;
- ziņošanas un rezultātu sistēmām būtu skaidrāk jāparāda, kā ES un tās dalībvalstu atbalsts ietekmē IAM īstenošanu, tostarp gadījumos, kad darbības ir vērstas uz vairākiem mērķiem;
- ES un tās dalībvalstīm ir vairāk jācenšas labāk sadarboties, lai sasniegtu IAM, piemēram, jāizmanto kopīgas programmas un kopīgo rezultātu satvari;
- ir nepieciešamas labāk integrētas pieejas, lai nodrošinātu, ka ar ierobežotiem resursiem var sasniegt vairākus IAM, piemēram, vēl vairāk iekļaujot vides un klimata jautājumu vai integrējot darbaspēka un vides aspektus tirdzniecības politikā;
- sadarbībai ar partnervalstīm vajadzētu būt visaptverošai, tādai, kurā IAM ir viens no galvenajiem politikas dialogu sākumpunktiem, tā būtu jāveido, pamatojoties uz valsts attīstības plāniem un brīvprātīgiem valstu ziņojumiem, vienlaikus ievērojot Eiropas kaimiņattiecību politikas īpatnības;
- būtu jāpalielina atbalsts jaunattīstības valstīm sadalīto datu vākšanā, analizēšanā un izmantošanā.

ES un tās dalībvalstis turpinās darbu, lai saglabātu kopš 2015. gada panākto progresu un lai pievērstos jomām, kurās ir nepieciešama steidzama rīcība. Globālu problēmu risināšanā līdztekus valstu centieniem izšķirīga nozīme ir rīcībai pasaules un reģionālajā līmenī. Liels sagatavošanās darbs jau ir veikts. ES un tās dalībvalstis, strukturējot savas partnerattiecības ar jaunattīstības valstīm, aizvien vairāk tās uzlūkos caur IAM prizmu. Nākamajam ES ilgtermiņa budžetam 2021.–2027. gadam Eiropas Komisija ir ierosinājusi jaunus starptautiskās sadarbības un attīstības finansēšanas instrumentus, kas Eiropas Savienībai varētu sniegt vairāk resursu un lielākas iespējas pielāgot savu sadarbību jaunattīstības partnervalstu vajadzībām. Mūsu nozīmīgākās partnerattiecības ar ANO un citām daudzpusējām organizācijām tiek stiprinātas.

Šis pirmais kopīgais kopsavilkuma ziņojums ir paredzēts ne tikai kā ziņošanas dokuments, bet arī kā daļa no plašāka apstiprinājuma par ES un tās dalībvalstu apņemšanos īstenot Programmu 2030 sadarbībā ar jaunattīstības valstīm un citiem partneriem. Šajā ziņojumā rezumētās darbības apstiprina ES un tās dalībvalstu apņemšanos sadarboties, lai pasaulē valdītu labklājība, ilgtspējība un miers.